

«Ny kurs for Norge»

Norge trenger et politisk skifte. Vi må arbeide for en regjering som setter vanlige folk først. En ny regjering må føre en effektiv politikk mot arbeidsledighet, den skal styrke arbeidstakerrettigheter, bekjempe sosial dumping, anerkjenne viktigheten av et organisert arbeidsliv og sørge for en rettferdig fordeling av godene.

Arbeidsledigheten må reduseres kraftig. Den lange kampen mot pandemien gjør at tiltak mot arbeidsledigheten er historisk viktig. Vi må unngå at langtidsledigheten biter seg fast. Kampen mot arbeidsledighet må derfor være jobb nummer 1. Lav arbeidsledighet og trygge jobber er en forutsetning for den norske modellen.

Faste ansettelser må være hovedregelen. I næringsmiddelindustrien er det for mange midlertidige ansatte og innleide arbeidstakere. Det er viktig å snu denne utviklingen. Kampen for å redusere bruken av midlertidige ansatte og innleide må bli en prioritert oppgave. Myndighetene må bidra med reguleringer som bidrar til dette. Mer stabil råvaretilgang vil gi grunnlag for flere faste helårs jobber, myndighetene må vedta reguleringer som bidrar til dette. Bare slik er det mulig å redusere bruken av midlertidig ansatte, ikke minst i fiskeindustrien. Trygghet for inntekt er en forutsetning for gode og trygge liv.

Sosial dumping rammer matindustrien. Hele næringsmiddelindustrien er i ulik grad utsatt for arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Arbeidslivskriminalitet er handlinger som bryter norske lover om lønns- og arbeidsforhold. Dersom ulovlighetene får bre om seg, blir konsekvensen stadig større utnyttelse av arbeidstakere, konkurransevridning og undergraving av seriøse virksomheter. Skatteetaten, Arbeidstilsynet, NAV og politiet må tilføres ressurser og samordnes for å ta opp kampen mot arbeidslivskriminaliteten og useriøsitet i arbeidslivet. Myndighetene må sørge for rettferdig og ikke minst lovlig konkurranse, slik at ikke arbeidstakerne og de lovlige bedriftene blir taperne. I tillegg trenger vi en forsterkning og videreutvikling av regelverket. Folk som jobber i Norge, skal ha norske lønns- og arbeidsvilkår.

Trygg alderdom for alle. Mange av våre medlemmer har vært i arbeidslivet lenge og i fysisk krevende jobber. Disse «sliterne» har ofte ikke kapasitet til å stå i jobb fram til ordinær pensjonsalder. Derfor er det viktig at en anstendig førtidspensjon og AFP blir en reell rettighet for alle. Vårt krav er at pensjonen må utgjøre 2/3-deler av sluttlønnen, og dette kan bare oppnås om OTP og AFP styrkes og videreutvikles. Arbeidsgivers minimumsinnbetaling til OTP må økes, både som prosent av lønna og ved at all skattbar inntekt skal gi grunnlag for innbetaling til OTP. Det skal være pensjon fra første krone og pensjonsopptjening på overtid og tillegg. Vi trenger et pensjonsløft nå. Folk skal kunne ha økonomisk trygghet for alderdommen, uavhengig av hvor lenge en klarer å jobbe.

Næringsmiddelindustrien må sysselsette flere unge. Industrien sysselsetter i dag mange, og det vil den også gjøre i framtida om vi sørger for at det blir attraktivt for norsk ungdom å velge denne industrien. Ungdom må se på våre bransjer som fremtidsrettede arbeidsplasser. Bedriftene må satse på lærlinger og sørge for at vi bygger opp en kompetent arbeidsstokk innenfor våre fag. I dag er store deler av matindustrien avhengig av utenlandsk arbeidskraft. Denne avhengigheten må reduseres. Myndighetene må bidra med informasjons-kampanjer og tilrettelegge for opplæring og utdanning av norsk ungdom, samtidig som dagens ansatte sikres nødvendig kompetanseheving for å møte bransjenes behov.

Norsk landbruk trenger tollvern og sjømat trenger markedsadgang. Vårt behov for vern av norskproduserte råvarer, som benyttes av matindustrien, gjennom f.eks. tollvern på landbruksprodukter, er ikke til hinder for utvikling av handel på andre områder, f.eks. sjømat og fisk. Økt bearbeiding av fiskeressursene vil gi muligheter til utvikling av ny industri og økt verdiskaping på restråstoffet. Bedring av norsk tilgang til EU-markedet og andre markeder med bearbeidede produkter må prioriteres.

Norge er et lite land. Vi er helt avhengig av handel med utlandet. Vår desidert viktigste handelspartner er EU-landene. Handelen med EU er regulert gjennom EØS-avtalen. Avtalen gir oss forutsigbare vilkår for vår handel med EU og har tjent oss godt økonomisk. Norge har både offensive og defensive handelsinteresser overfor EU. Disse må ivaretas slik at vi verner om norske arbeidsplasser og sikrer sosiale og faglige rettigheter. Norge må i nye direktiver som svekker rettighetene til norske arbeidstakere, benytte reservasjonsretten i EØS-avtalen. Vi krever en mer offensiv holdning til praktiseringen av EØS-regelverket, enn det vi har sett fra dagens regjering. Praksis fra andre EU/EØS-land har vist at det nasjonale handlingsrommet er større enn hva vi har praktisert i Norge.

Grensehandelen må reduseres. Det rammer norsk næringsliv og økonomi at nordmenn handler mat og andre næringsmidler i våre naboland. Det må derfor føres en politikk som reduserer grensehandelen. Reduksjon i avgiftsnivået på typiske grensehandelsvarer er viktig. Det vil sikre og øke antallet arbeidsplasser i Norge, og dette igjen vil bidra til at skatter og avgifter finansierer vår felles velferd i Norge.

Et velfungerende dagligvaremarked med reell konkurranse er viktig både for forbrukerne og næringsmiddelindustrien. En lov om god handelsskikk er på plass og Dagligvaretilsynet er etablert. Dette er små skritt i riktig retning, men situasjonen og utviklingen i dagligvaremarkedet må følges opp videre. Vertikal integrasjon i verdikjeden, valg av grossist- og distribusjonsløsninger og bruk

av egne merkevarer er områder som ikke omfattes av dagens lov, men som må reguleres.

Vi har bare en jord. Vi må alle legge om til et liv som er mer bærekraftig. Det gjelder oss som individer, men også vår industri. I matindustrien må vi sørge for at en større del av foredlingen skjer her. Det handler ikke bare om transport, men om matvaresikkerhet og selvforsyning. Både hjemme og på jobben kan det gjøres store og små tiltak for å bedre miljøet. Matindustrien bør ta et ansvar for å redusere matsvinnet, redusere bruk av emballasje og øke graden av gjenbruk. Norsk industri ligger langt fremme i omleggingen til en mer klimavennlig produksjon. Det vil gi oss et konkurransefortrinn, i tillegg til å gjøre verden mer bærekraftig.

NNN ønsker et regjeringsskifte ved høstens valg, slik at vi får en regjering som jobber med oss og som deler vårt verdigrunnlag. Derfor støtter vi en ny rødgrønn-regjering, slik Norge hadde i perioden 2005-13.

NNN krever:

- Kamp mot arbeidsledighet.
- Trygge og faste jobber.
- Innstramninger i regelverket for midlertidige ansettelser.
- Kamp mot sosial dumping.
- Gode velferdsordninger og rettferdig fordeling av fellesskapets verdier.
- En anstendig pensjon til alle.
- En aktiv næringspolitikk som sørger for gode arbeidsplasser og matvaresikkerhet.
- Aktive tiltak for å redusere grensehandel og sikre rettferdig konkurranse i dagligvaremarkedet.
- En bærekraftig og klimavennlig industripolitikk, som ivaretar jobber og miljø.»

**Faglig-politisk uttalelse - vedtatt på landsstyremøtet i NNN
24.3.21**